

BÁO CÁO CẬP NHẬT NGÀNH THỦY SẢN

Tháng 03/2020

ĐỐI MẶT THÁCH THỨC LỚN TỪ DỊCH COVID-19

Mặc dù năm 2020 được đánh giá là năm có nhiều điều kiện thuận lợi hỗ trợ cho hoạt động xuất khẩu thủy sản, nhưng mở đầu năm 2020, ngành thủy sản Việt Nam đã phải gánh chịu những ảnh hưởng nặng nề từ dịch bệnh COVID-19 do chủng virus corona bùng phát trên phạm vi toàn cầu, nghiêm trọng nhất là tại các quốc gia Trung Quốc, Mỹ và khu vực EU – các thị trường xuất khẩu trọng điểm của thủy sản Việt Nam. Theo thống kê của Hiệp hội Thủy sản Việt Nam (VASEP), trong 2 tháng đầu năm 2020, giá trị xuất thủy sản Việt Nam đã sụt giảm 11% so với cùng kỳ. Nguyên nhân chủ yếu là do nhu cầu tiêu thụ thủy sản sụt giảm cũng như hoạt động vận tải gặp nhiều khó khăn khiến các nhà nhập khẩu tại các thị trường tạm hoãn hoặc hủy đơn hàng.

COVID-19
Coronavirus

Lâm Mẫn Nhi

Email: nhilm@fpts.com.vn

Điện thoại: (028) 6290 8686

Ext: 7584

TIÊU ĐIỂM NGÀNH THỦY SẢN VIỆT NAM

Theo thống kê của Hiệp hội Thủy sản Việt Nam (VASEP), trong 2 tháng đầu năm 2020 - giai đoạn dịch bệnh COVID-19 bùng phát tại Trung Quốc và lây lan đến nhiều quốc gia và khu vực trên toàn thế giới, giá trị xuất khẩu thủy sản Việt Nam đạt 992 triệu USD, giảm 11% so với cùng kỳ năm 2019.

Về cơ cấu thị trường xuất khẩu, 2T/2020, giá trị xuất khẩu sang thị trường Trung Quốc sụt giảm nghiêm trọng nhất, giảm 44% so với cùng kỳ, chỉ đạt 84 triệu USD, thị trường EU cũng chứng kiến sự sụt giảm 10%, trong khi thị trường Mỹ và Nhật Bản tăng nhẹ, lần lượt tăng 1% và 2% so với cùng kỳ.

Về cơ cấu xuất khẩu theo loài, tôm và cá tra vẫn là hai mặt hàng xuất khẩu chủ lực của thủy sản Việt Nam, chiếm gần 60% tổng giá trị xuất khẩu. 2T/2020, trong khi hoạt động xuất khẩu tôm vẫn duy trì ổn định, có mức tăng trưởng nhẹ 3% so với cùng kỳ, thì hoạt động xuất khẩu cá tra của Việt Nam gặp nhiều khó khăn hơn, giá trị xuất khẩu giảm 32% so với cùng kỳ do giá trị xuất khẩu sang thị trường lớn nhất của cá tra – Trung Quốc sụt giảm đến 52%.

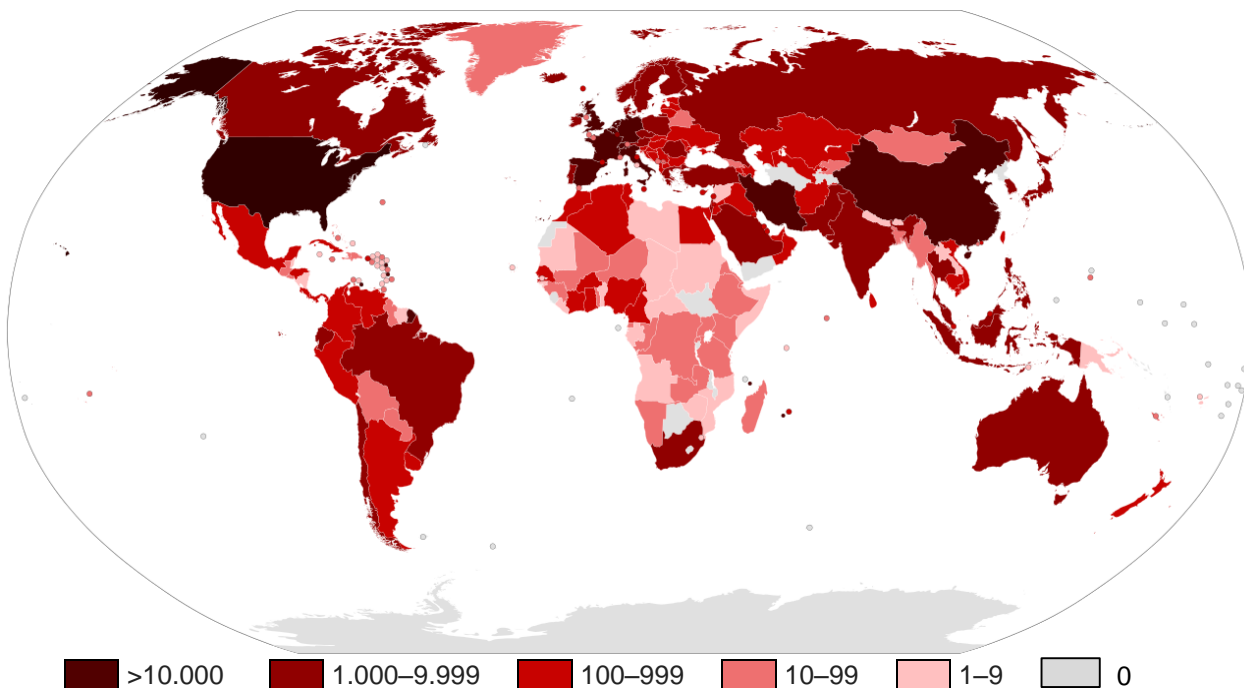
Với diễn biến phức tạp của dịch bệnh COVID-19 có thể lây lan từ người sang người qua tiếp xúc gần, (1) khiến người tiêu dùng hạn chế đi đến các chuỗi nhà hàng, khách sạn, hệ thống bán lẻ thực phẩm, siêu thị – là kênh phân phối chủ yếu của sản phẩm thủy sản Việt Nam tại các thị trường xuất khẩu đã khiến nhu cầu nhanh chóng hạ nhiệt, ngoài ra, (2) do hoạt động vận tải bị gián đoạn, ảnh hưởng đến tốc độ luân chuyển hàng hóa từ khâu xuất khẩu, vận chuyển, thông quan, lưu kho, bốc dỡ đến tiêu thụ hàng hóa là những nguyên nhân chính gây sức ép lớn đến hoạt động xuất khẩu của ngành thủy sản Việt Nam.

KHUYẾN NGHỊ

Chúng tôi đưa ra khuyến nghị **KHÔNG ĐẦU TƯ** đối với các doanh nghiệp thủy sản Việt Nam trong giai đoạn thị trường hiện nay.

MỤC LỤC

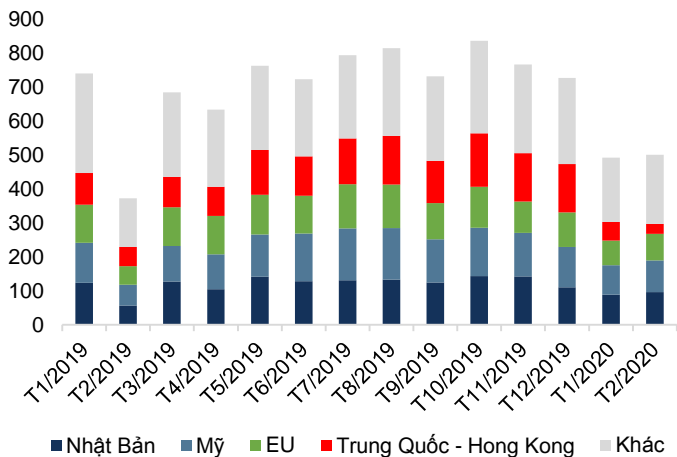
A. ẢNH HƯỞNG CỦA DỊCH COVID-19 ĐẾN NGÀNH THỦY SẢN VIỆT NAM	1
I. Cập nhật tình hình sản xuất và xuất khẩu chung của ngành thủy sản Việt Nam	1
II. Mảng tôm: tình hình tiêu thụ gặp khó khăn, nguy cơ đối mặt với tình trạng thiếu hụt nguyên liệu sản xuất. 3	
III. Mảng cá tra: giá cá tra nguyên liệu về mức thấp kỷ lục, thị trường xuất khẩu Trung Quốc bị ảnh hưởng nghiêm trọng	4
B. TRIỂN VỌNG NGẮN HẠN CỦA NGÀNH THỦY SẢN VIỆT NAM VÀ KHUYẾN NGHỊ ĐẦU TƯ	5
I. Triển vọng ngắn hạn của ngành thủy sản Việt Nam	5
II. Khuyến nghị đầu tư đối với các cổ phiếu ngành thủy sản	6

A. ẢNH HƯỞNG CỦA DỊCH COVID-19 ĐẾN NGÀNH THỦY SẢN VIỆT NAM
I. Cập nhật tình hình sản xuất và xuất khẩu chung của ngành thủy sản Việt Nam
Bản đồ số ca nhiễm virus corona (COVID-19) trên toàn thế giới (cập nhật tại ngày 30/03/2020)

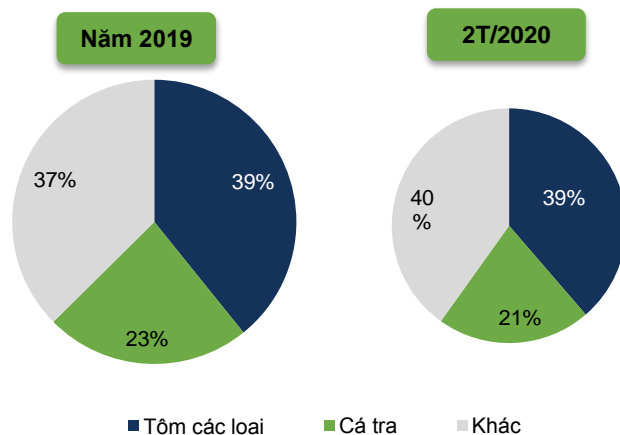
Nguồn: Tổ chức Y tế Thế giới (WHO), FPTs tổng hợp

Từ đầu năm 2020, dịch bệnh COVID-19 do chủng virus corona gây ra đã bùng phát tại thành phố Vũ Hán, tỉnh Hồ Bắc, Trung Quốc. Tính đến thời điểm ngày 30/03/2020, dịch bệnh đã lan rộng đến hơn 200 quốc gia và vùng lãnh thổ trên toàn thế giới, ghi nhận hơn 720.000 ca nhiễm, nghiêm trọng nhất là tại các khu vực Trung Quốc, châu Âu và châu Mỹ. COVID-19 tác động tiêu cực đến mọi lĩnh vực hoạt động kinh doanh, khi chuỗi cung ứng toàn cầu đều bị trì hoãn.

Mặc dù năm 2020 được đánh giá là năm có nhiều điều kiện thuận lợi hỗ trợ cho sự phát triển của ngành thủy sản Việt Nam, đặc biệt là khi Hiệp định thương mại tự do giữa Việt Nam và EU (EVFTA) dự kiến có hiệu lực trong tháng 7/2020, giúp giảm thuế quan đối với các mặt hàng thủy sản Việt Nam xuất sang châu Âu, nhưng khi dịch bệnh COVID-19 bùng phát và diễn biến ngày càng phức tạp trên phạm vi toàn cầu, nhất là tại các thị trường xuất khẩu chính, đã đặt ra những thách thức không nhỏ cho các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực xuất khẩu thủy sản.

Giá trị xuất khẩu thủy sản Việt Nam tại các thị trường giai đoạn T1/2019 – T2/2020 (triệu USD)

Nguồn: VASEP, FPTs tổng hợp

Cơ cấu xuất khẩu thủy sản Việt Nam theo loài năm 2019 và 2 tháng đầu năm 2020

Nguồn: VASEP, FPTs tổng hợp

Giá trị xuất khẩu thủy sản sang các thị trường xuất khẩu chính sụt giảm

Mỹ, Nhật Bản, EU và Trung Quốc (bao gồm Hồng Kông) là các thị trường xuất khẩu chủ lực của thủy sản Việt Nam. Theo thống kê của VASEP, trong 2 tháng đầu năm 2020 - giai đoạn dịch bệnh bắt đầu bùng phát tại Trung Quốc và lây lan diện rộng, giá trị xuất khẩu thủy sản Việt Nam đã giảm 11% so với cùng kỳ năm 2019, đạt 992 triệu USD. Trong đó, giá trị xuất khẩu sang thị trường Trung Quốc ghi nhận sự sụt giảm nghiêm trọng nhất (-44% so với 2T/2019).

2T/2020, hoạt động xuất khẩu cá tra bị ảnh hưởng nặng nề hơn xuất khẩu tôm

Trong tổng giá trị xuất khẩu của Việt Nam, tôm và cá tra là hai mặt hàng chủ lực (năm 2019, chiếm khoảng 62%). 2T/2020, tổng giá trị xuất khẩu tôm và cá tra đều giảm so với cùng kỳ, trong đó, hoạt động xuất khẩu cá tra bị ảnh hưởng nặng nề hơn, tỷ trọng đóng góp của hoạt động xuất khẩu cá tra trong tổng giá trị xuất khẩu thủy sản Việt Nam giảm còn 21% so với tỷ lệ đóng góp 23% năm 2019 do thị trường xuất khẩu chính của cá tra Việt Nam là Trung Quốc bị ảnh hưởng nghiêm trọng từ dịch COVID-19.

Tỷ lệ bị tạm hoãn hoặc hủy đơn hàng xuất khẩu của các doanh nghiệp khá cao

Theo công văn ngày 24/03/2020 của Hiệp hội VASEP gửi Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Việt Nam về việc báo cáo ảnh hưởng của dịch COVID-19 đến kết quả sản xuất - xuất khẩu thủy sản Việt Nam, sau khi khảo sát tình hình của các doanh nghiệp thủy sản hội viên, hầu hết các doanh nghiệp thủy sản đều cho biết hoạt động kinh doanh của họ đang bị ảnh hưởng nặng nề bởi dịch COVID-19.

- **Đối với các đơn hàng đã ký:** tỷ lệ các đơn hàng vẫn được giao theo hợp đồng đã ký chỉ chiếm khoảng 30-50%. Trong khi đó, tỷ lệ các đơn hàng phải tạm hoãn theo yêu cầu của khách hàng là 20-40%, tỷ lệ đơn hàng bị dừng hoặc hủy là 20-30%, chủ yếu tập trung tại các thị trường EU, Hàn Quốc, Nhật Bản và Mỹ. Nguyên nhân chủ yếu được nhà nhập khẩu các thị trường này đưa ra là do (1) không bán được hàng, các cửa hàng dịch vụ thực phẩm đều đã tạm ngưng hoạt động, bên cạnh đó, (2) hoạt động vận tải bị gián đoạn, khó khăn trong việc thực hiện các hoạt động liên quan đến xuất nhập khẩu hàng hóa. Thị trường Trung Quốc từ tháng 3/2020, bắt đầu có các đơn hàng trở lại nhưng giá trị chưa cao.
- **Đối với các đơn hàng cho quý II và quý III/2020:** việc ký kết đơn hàng mới cũng gặp nhiều khó khăn do các nhà nhập khẩu lo ngại diễn biến phức tạp của dịch bệnh. Rất nhiều doanh nghiệp vừa và nhỏ gần như không có đơn hàng mới, trong khi các doanh nghiệp khác có được đơn hàng mới nhưng không nhiều.

Thị trường xuất khẩu gặp khó khăn gây ảnh hưởng đến toàn bộ chuỗi giá trị ngành

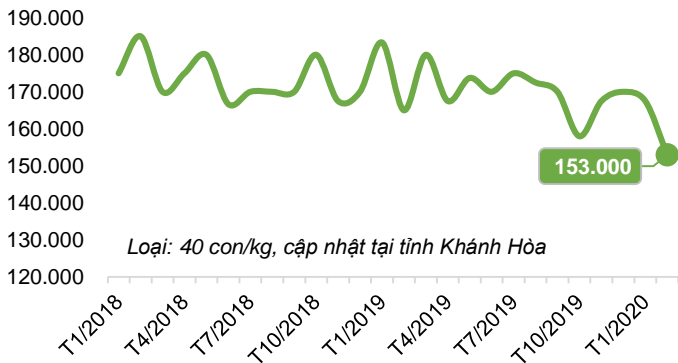
Ngành thủy sản Việt Nam vốn là ngành hàng xuất khẩu, chịu ảnh hưởng rất lớn bởi tình hình tiêu thụ tại các thị trường, từ đó, kéo theo ảnh hưởng dây chuyền đến toàn bộ chuỗi giá trị của ngành.

- **Về nguyên liệu đầu vào:** giá các mặt hàng thủy sản đầu vào như tôm và cá tra đã giảm mạnh từ đầu năm 2020 đến nay do (1) người nuôi thu hoạch sớm do lo ngại giá tiếp tục giảm, trong khi (2) các doanh nghiệp xuất khẩu ngưng thu mua vì đơn hàng bị hoãn, hủy và không có các đơn hàng mới, kho lạnh của doanh nghiệp hoạt động hết công suất, không thể trữ thêm nguyên liệu vì đã chứa thành phẩm tồn kho.
- **Về tình hình sản xuất:** các chi phí đầu vào như điện, nước, tiền lương công nhân,... là gánh nặng lớn đối với các doanh nghiệp thủy sản trong giai đoạn hiện tại, bởi vì mặc dù tình hình ký kết đơn hàng gặp khó khăn, nhưng hoạt động sản xuất gần như vẫn cầm chừng, các doanh nghiệp vẫn cố gắng giữ lại lực lượng lao động nhằm một phần hỗ trợ người lao động.
- **Về tình hình vận chuyển:** các doanh nghiệp thủy sản gặp khó khăn trong hoạt động vận chuyển container hàng hóa vì (1) nhiều chuyến tàu bị trì hoãn, thậm chí hủy chuyến, (2) nhiều hãng tàu thay đổi hành trình và cảng đến khiến thời gian vận chuyển dài, phát sinh thêm nhiều chi phí và (3) việc thông quan hàng hóa bị gián đoạn, khiến hàng hóa ùn ứ.
- **Về tình hình thanh toán của nhà nhập khẩu:** do tình hình tiêu thụ hàng hóa gặp khó khăn, nên nhiều nhà nhập khẩu yêu cầu lùi thời gian thanh toán đơn hàng, gây ảnh hưởng tiêu cực đến dòng tiền kinh doanh của các doanh nghiệp.

Như vậy, ngành thủy sản xuất khẩu Việt Nam đang phải đối mặt với những thách thức rất lớn trong năm 2020 do bị ảnh hưởng bởi diễn biến phức tạp của dịch bệnh COVID-19. Trong nội dung tiếp theo, chúng tôi tiến hành phân tích tác động cụ thể của dịch COVID-19 đến hoạt động xuất khẩu măng tôm và măng cá tra – 2 măng sản xuất chính của thủy sản Việt Nam, cũng như là măng kinh doanh chính của các doanh nghiệp thủy sản niêm yết cổ phiếu trên thị trường chứng khoán.

II. Măng tôm: tình hình tiêu thụ gặp khó khăn, nguy cơ đối mặt với tình trạng thiếu hụt nguyên liệu sản xuất

Giá tôm thẻ chân trắng trên thị trường giai đoạn T1/2018-T2/2020

Nguồn: VASEP, FPTS tổng hợp

➤ Về tình hình nguyên liệu đầu vào:

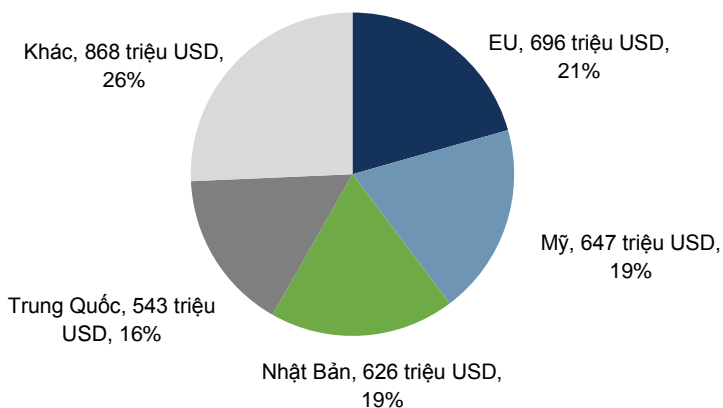
Giá tôm nguyên liệu trên thị trường tại thời điểm cuối tháng 2/2020 đã giảm 10% về 153.000 đồng/kg so với cuối năm 2019. Thông thường, kể từ tháng 3, vụ nuôi tôm đầu tiên trong năm bắt đầu khởi động, vụ này thời tiết tương đối thuận lợi hơn so với vụ II bắt đầu từ giữa cuối năm. Tuy nhiên, kể từ đầu năm nay, do dịch bệnh COVID-19 bùng phát, khiến nhu cầu tiêu thụ tôm giảm, dẫn đến giá bán tôm xuất khẩu và giá tôm nguyên liệu cũng giảm theo, do đó, đa số các hộ nuôi tôm chậm tiến hành thả nuôi vụ mới hoặc thu hẹp diện tích. Ngoài ra, tại một số tỉnh ven biển Đồng bằng sông Cửu Long như Bến Tre, Trà Vinh, Sóc Trăng, Cà Mau,... tình hình xâm ngập mặn diễn ra ngày càng nghiêm trọng cũng là nguyên nhân gây nhiều khó khăn cho hoạt động nuôi tôm của nông dân.

Chúng tôi đánh giá rằng, với tình hình các hộ nuôi đồng loạt giảm diện tích như vậy, sẽ khiến các doanh nghiệp xuất khẩu tôm Việt Nam đối mặt với nguy cơ thiếu hụt nguyên liệu đầu vào khi nhu cầu tại các thị trường xuất khẩu tăng trở lại sau dịch bệnh. Bên cạnh đó, diễn biến giá tôm nguyên liệu trên thị trường sẽ phụ thuộc rất lớn vào mức độ hồi phục nhu cầu tại các thị trường xuất khẩu tôm của Việt Nam.

➤ Về tình hình thị trường xuất khẩu:

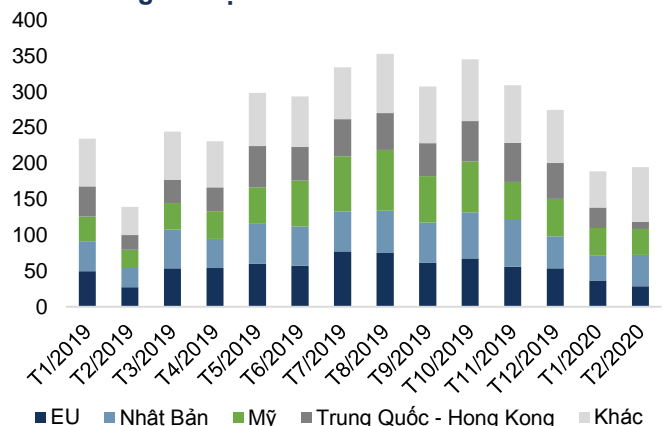
Năm 2019, Việt Nam xuất khẩu tôm của Việt Nam đến hơn 100 thị trường trên toàn thế giới. Trong đó, EU, Mỹ, Nhật Bản, Trung Quốc – Hồng Kông là bốn thị trường xuất khẩu chính, chiếm khoảng gần 75% tổng giá trị xuất khẩu tôm của Việt Nam.

Cơ cấu thị trường xuất khẩu tôm của Việt Nam năm 2019

Nguồn: VASEP, FPTS tổng hợp

Cơ cấu thị trường xuất khẩu tôm của Việt Nam giai đoạn T1/2019 – T2/2020

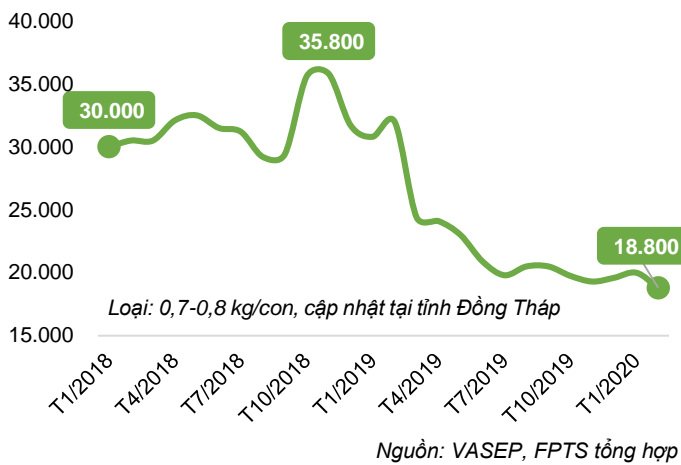
Nguồn: VASEP, FPTS tổng hợp

2 tháng đầu năm 2020, tổng giá trị xuất khẩu tôm của Việt Nam đạt 383 triệu USD, tăng 3% so với cùng kỳ năm 2019, chủ yếu nhờ nhu cầu ổn định tại Nhật Bản và Mỹ, tăng lần lượt 16% và 22% so với 2T/2019, trong khi xuất khẩu sang thị trường Trung Quốc giảm 38%, sang EU giảm 15%.

- **Tại thị trường Nhật Bản:** Đây là thị trường xuất khẩu tôm truyền thống của Việt Nam và Việt Nam cũng là nhà cung cấp tôm lớn nhất tại thị trường này. Trong 2T/2020, do hoạt động vận tải trong giai đoạn này sang thị trường Nhật Bản chưa chịu ảnh hưởng lớn, giá trị xuất khẩu tôm sang Nhật Bản vẫn duy trì ổn định.
- **Tại thị trường Mỹ:** sản phẩm tôm được giao dịch tập trung ở các hệ thống siêu thị. Hiện sản phẩm tôm Việt Nam chịu áp lực cạnh tranh gay gắt với tôm có nguồn gốc từ Ấn Độ, Ecuador, những quốc gia cũng đang gặp khó khăn khi xuất khẩu vào thị trường Trung Quốc.
- **Tại thị trường Trung Quốc:** hoạt động xuất khẩu tôm sang thị trường này một phần thông qua con đường tiểu ngạch, qua các cửa khẩu tại biên giới. Doanh nghiệp tôm Việt Nam đang kỳ vọng đến tháng 4, xuất khẩu tôm sang Trung Quốc sẽ khôi phục và tập trung xuất khẩu chính ngạch bằng đường biển để ổn định.
- **Tại thị trường EU:** Anh, Hà Lan, Đức là các thị trường nhập khẩu tôm Việt Nam lớn nhất tại châu Âu. Khi dịch bệnh COVID-19 đang lan rộng tại các quốc gia ở khu vực này, giá trị xuất khẩu tôm sang châu Âu được dự báo tiếp tục sụt giảm trong thời gian tới. Đặc biệt là khi phần lớn các đơn hàng đã được ký kết bị các nhà nhập khẩu tôm tại EU hoãn hoặc hủy đơn hàng.

III. Mảng cá tra: giá cá tra nguyên liệu về mức thấp kỷ lục, thị trường xuất khẩu Trung Quốc bị ảnh hưởng nghiêm trọng

Giá cá tra nguyên liệu trên thị trường giai đoạn T1/2018-T2/2020

➤ Về tình hình nguyên liệu đầu vào:

Cùng với đà giảm giá cá tra nguyên liệu từ đỉnh cuối năm 2018, khi có thời điểm lên đến 35.800 đồng/kg, giá cá tra nguyên liệu đầu năm 2020 chỉ còn khoảng 19.000 đồng/kg. Chúng tôi ước tính, mức giá này đã thấp hơn khoảng 10% so với chi phí nuôi trồng của các hộ nuôi, nghĩa là người dân nuôi cá tra tại các tỉnh Đồng bằng sông Cửu Long đang gánh lỗ. Đây là 'điểm khúc' trong thời gian qua của mảng cá tra khi không có sự phối hợp, quy hoạch sản xuất chặt chẽ giữa doanh nghiệp và nông dân, cứ hễ giá cá nguyên liệu tăng, người dân lại đổ xô nuôi, sau khoảng 6-8 tháng, bắt đầu thu hoạch thì giá cá lúc này lại giảm vì sản lượng tăng mạnh, gây thua lỗ nặng nề.

Tại thời điểm 2T/2020, khi tình hình dịch bệnh COVID-19 bùng phát và lan rộng trên phạm vi toàn cầu, giá cá tra nguyên liệu tiếp tục đà giảm, cuối tháng 2/2020, chúng tôi thống kê giá cá tra nguyên liệu loại I (0,7-0,8 kg/con) trung bình khoảng 18.800

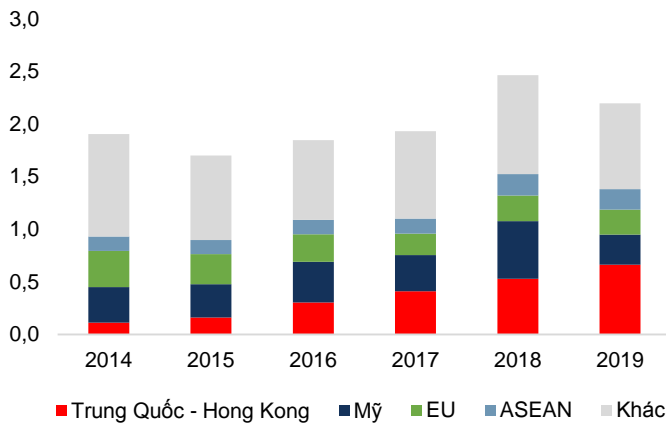
đồng/kg, mức giá thấp nhất trong khoảng hai năm gần đây. Hiện nay, các doanh nghiệp xuất khẩu cá tra có vùng nuôi riêng đều tập trung khai thác sản lượng hiện có, nếu thiếu hụt thì mua ngoài, hạn chế việc triển khai các dự án vùng nuôi mới.

VASEP dự kiến diện tích nuôi cá tra giảm nên sản lượng cá tra năm 2020 có thể giảm 10% - 20%, đạt khoảng 1,2 triệu tấn. Tương tự với mảng tôm, chúng tôi đánh giá rằng giá cá tra nguyên liệu chỉ được phục hồi khi nhu cầu tại các thị trường xuất khẩu được cải thiện. Và đây cũng là đặc trưng của ngành xuất khẩu thủy sản Việt Nam - một ngành chịu phụ thuộc rất lớn bởi tình hình tiêu thụ ở khâu đầu ra.

➤ **Về tình hình thị trường xuất khẩu:**

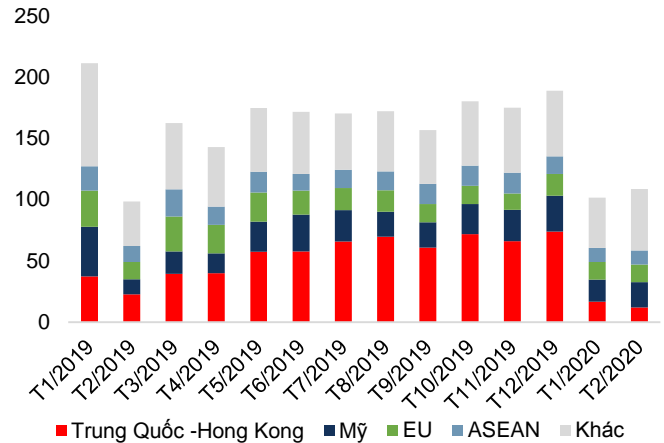
Các thị trường xuất khẩu chính của sản phẩm cá tra Việt Nam là thị trường Trung Quốc (bao gồm Hồng Kông), Mỹ, EU và ASEAN (chủ yếu bao gồm Thái Lan, Ma-lay-si-a, Phi-lip-pin). Trong đó, hoạt động xuất khẩu cá tra Việt Nam ngày càng phụ thuộc vào thị trường Trung Quốc, trong giai đoạn 2014-2019, giá trị xuất khẩu cá tra sang thị trường Trung Quốc có tốc độ tăng trưởng bình quân hàng năm (CAGR) khoảng 42%, tỷ lệ đóng góp vào tổng kim ngạch xuất khẩu cá tra Việt Nam từ 6% năm 2014, lên đến 35% năm 2019. Các thị trường còn lại là Mỹ, EU, ASEAN đóng góp lần lượt 13%, 11% và 9% năm 2019.

Cơ cấu thị trường xuất khẩu cá tra của Việt Nam giai đoạn 2014-2019

Nguồn: VASEP, FPTs tổng hợp

Cơ cấu thị trường xuất khẩu cá tra của Việt Nam giai đoạn T1/2019 – T2/2020

Nguồn: VASEP, FPTs tổng hợp

Do đó, với sự phụ thuộc lớn vào thị trường Trung Quốc, mảng cá tra Việt Nam chịu ảnh hưởng nặng nề khi dịch bệnh COVID-19 diễn ra tại thị trường này. Trong 2T/2020, tổng giá trị xuất khẩu cá tra của Việt Nam giảm 32% so với cùng kỳ, chỉ đạt 210 triệu USD. Trong đó, giá trị xuất khẩu sang Trung Quốc chứng kiến sự sụt giảm lên đến 52%. Các thị trường Mỹ, EU, ASEAN lần lượt giảm 27%, 33% và 31%.

Tại thị trường Trung Quốc, các sản phẩm cá tra Việt Nam chủ yếu được tiêu thụ tại các hệ thống nhà hàng lẩu, khách sạn, chuỗi ẩm thực. Do đó, khi dịch bệnh bùng phát, nhu cầu đi lại bị hạn chế, các cửa hàng kinh doanh dịch vụ ăn uống đều tạm thời ngưng hoạt động khiến nhu cầu tiêu thụ giảm mạnh. Ngoài ra, khoảng 20% lượng thủy sản của Việt Nam xuất khẩu sang Trung Quốc thông qua con đường tiểu ngạch, cũng là một nguyên nhân khiến giá trị xuất khẩu thủy sản sang thị trường này giảm mạnh trong thời gian Trung Quốc đóng cửa biên giới.

Đến thời điểm hiện tại, tình hình dịch bệnh COVID-19 tại thị trường Trung Quốc cơ bản đã được khống chế. Nhờ giá tiêu thụ khá rẻ (trung bình khoảng 1,9 USD/kg trong năm 2019), các doanh nghiệp trong mảng cá tra kỳ vọng, sang tháng 4, xuất khẩu cá tra sang thị trường này có thể phục hồi 50% và đến tháng 6 mới có thể hồi phục hoàn toàn 100%. Tuy nhiên, sau Trung Quốc, khu vực EU và Mỹ - những thị trường xuất khẩu trọng điểm của mảng cá tra Việt Nam lại đang trở thành tâm dịch của dịch COVID-19, đây sẽ là một thách thức rất lớn đối với các doanh nghiệp cá tra Việt Nam trong bài toán đa dạng hóa thị trường tiêu thụ.

B. TRIỂN VỌNG NGẮN HẠN CỦA NGÀNH THỦY SẢN VIỆT NAM VÀ KHUYẾN NGHỊ ĐẦU TƯ

I. Triển vọng ngắn hạn của ngành thủy sản Việt Nam

VASEP dự báo hoạt động xuất khẩu thủy sản của Việt Nam trong năm 2020 sẽ gặp nhiều thách thức. Hiệp hội khuyến cáo các doanh nghiệp thủy sản Việt Nam nên phân bổ tài chính, nguồn lực thích hợp để vượt qua giai đoạn mà nhu cầu từ tất cả các thị trường đều sụt giảm, đồng thời sát cánh cùng người nuôi để giữ ổn định nguồn nguyên liệu sản xuất. VASEP xây dựng hai kịch bản dự báo giá trị xuất khẩu thủy sản Việt Nam năm 2020 như sau:

- **Kịch bản 1: Dịch bệnh COVID-19 sẽ được kiểm soát trong quý I/2020**

Xuất khẩu thủy sản sang Trung Quốc trong quý I/2020 sẽ bị giảm ít nhất 40% so với quý trước, đạt khoảng 265 triệu USD. Xuất khẩu thủy sản trong các quý tiếp theo sẽ hồi phục so với quý I và chuỗi giá trị sản xuất lại vận hành bình thường trong nửa cuối năm. Dự báo giá trị xuất khẩu cả năm sang Trung Quốc có thể đạt 1,5 tỷ USD, tăng nhẹ 5% so với năm 2019. Với kết quả này, tổng kim ngạch xuất khẩu thủy sản Việt Nam cả năm 2020 có thể vẫn giữ được tăng trưởng 8% yoy, đạt 9,25 tỷ USD.

- **Kịch bản 2: Hoạt động sản xuất – xuất khẩu bị ảnh hưởng và đình trệ đến tháng 8/2020**

Khi đó, so với cùng kỳ, xuất khẩu sang Trung Quốc nửa đầu năm sẽ giảm 30% còn 400 triệu USD, xuất khẩu nửa cuối năm tăng 10% sẽ đạt 930 triệu USD. Tổng giá trị xuất khẩu thủy sản sang Trung Quốc cả năm sẽ đạt khoảng 1,33 tỷ USD, giảm 6%. Và các thị trường xuất khẩu khác cũng bị ảnh hưởng, tổng giá trị xuất khẩu thủy sản của Việt Nam năm 2020 sẽ chỉ tăng 3%-4% yoy đạt 8,9 tỷ USD.

Theo đánh giá của chúng tôi, đây là các kịch bản được VASEP xây dựng tại thời điểm giữa tháng 02/2020 khi dịch bệnh bùng phát mạnh mẽ tại thị trường Trung Quốc, các thị trường EU, Mỹ, Nhật Bản vẫn chưa chịu tác động quá lớn. Tuy nhiên đến thời điểm hiện tại, khi dịch COVID-19 tại thị trường Trung Quốc cơ bản đã được khống chế, hoạt động sản xuất dần quay trở lại nhịp độ bình thường, thì tình hình dịch bệnh lại dần trở nên phức tạp và nghiêm trọng tại các thị trường EU, Mỹ khi các ca nhiễm mới không ngừng tăng lên và chưa có dấu hiệu đã được kiểm soát. Do đó, hoạt động xuất khẩu thủy sản sang các thị trường này được dự báo tiếp tục gặp khó khăn về nhu cầu và hoạt động vận chuyển, tuy nhiên, mức độ ảnh hưởng chính xác tính đến thời điểm hiện tại là rất khó dự báo.

II. Khuyến nghị đầu tư đối với các cổ phiếu ngành thủy sản

Cập nhật kết quả sản xuất kinh doanh của một số doanh nghiệp ngành thủy sản năm 2019

Đơn vị: tỷ đồng

Doanh nghiệp – Mã CK	Doanh thu thuần		Lợi nhuận gộp		Tỷ suất LNG	Lợi nhuận sau thuế		Tỷ suất LNST
		% yoy		% yoy			% yoy	
CTCP Tập đoàn Thủy sản Minh Phú - MPC	16.998	+0,4%	1.684	-23%	10%	445	-45%	3%
CTCP Thực phẩm Sao Ta - FMC	3.710	-3%	425	+8%	11%	230	+27%	6%
CTCP Vĩnh Hoàn - VHC	7.867	-15%	1.533	-25%	19%	1.180	-18%	15%
CTCP Nam Việt - ANV	4.481	+9%	1.043	+21%	23%	704	+17%	16%

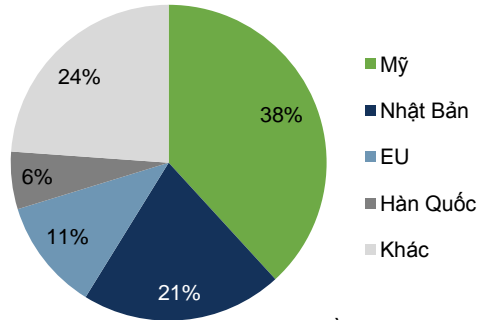
Doanh nghiệp mảng tôm: MPC, FMC.
Doanh nghiệp mảng cá tra: VHC, ANV.

Nguồn: FPTS tổng hợp

Chúng tôi ước tính doanh số xuất khẩu của các doanh nghiệp mảng tôm và mảng cá tra Việt Nam vào quý I/2020 sẽ giảm khoảng 30-50%. Tính đến thời điểm hiện tại, khi tình hình dịch bệnh COVID-19 tại Trung Quốc được kiểm soát, thì dịch bệnh tại các thị trường Mỹ, EU lại bùng phát mạnh mẽ. Do đó, mặc dù nhu cầu tại thị trường Trung Quốc chưa thể phục hồi nhanh chóng và hoàn toàn nhưng đã có dấu hiệu ấm dần, các doanh nghiệp xuất khẩu cá tra xuất khẩu sang thị trường này được kỳ vọng sẽ khả quan hơn, trong khi tình hình lại tiếp tục tiêu cực ở các thị trường xuất khẩu khác, các doanh nghiệp thủy sản lại tiếp tục đối mặt với nhiều khó khăn.

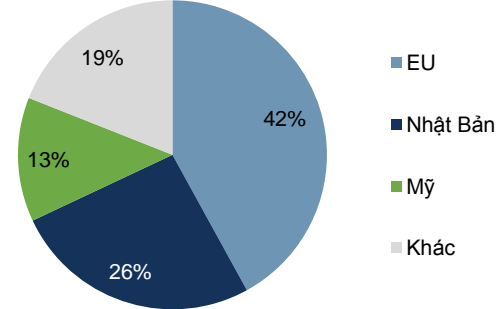
Cập nhật cơ cấu thị trường xuất khẩu của một số doanh nghiệp ngành thủy sản

Cơ cấu thị trường xuất khẩu của MPC năm 2019

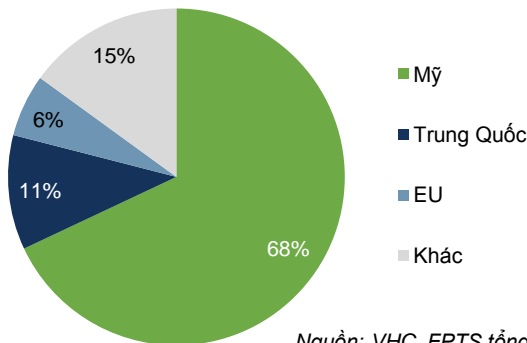
Nguồn: MPC, FPTS tổng hợp

Cơ cấu thị trường xuất khẩu của FMC năm 2018

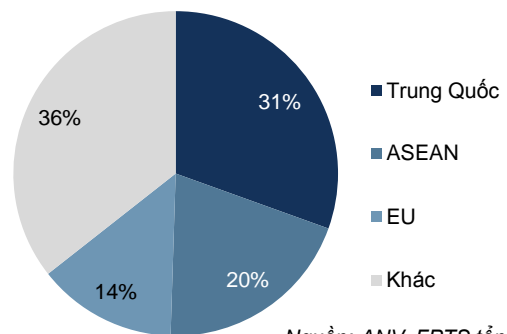
Nguồn: FMC, FPTS tổng hợp

Cơ cấu thị trường xuất khẩu của VHC năm 2018

Nguồn: VHC, FPTS tổng hợp

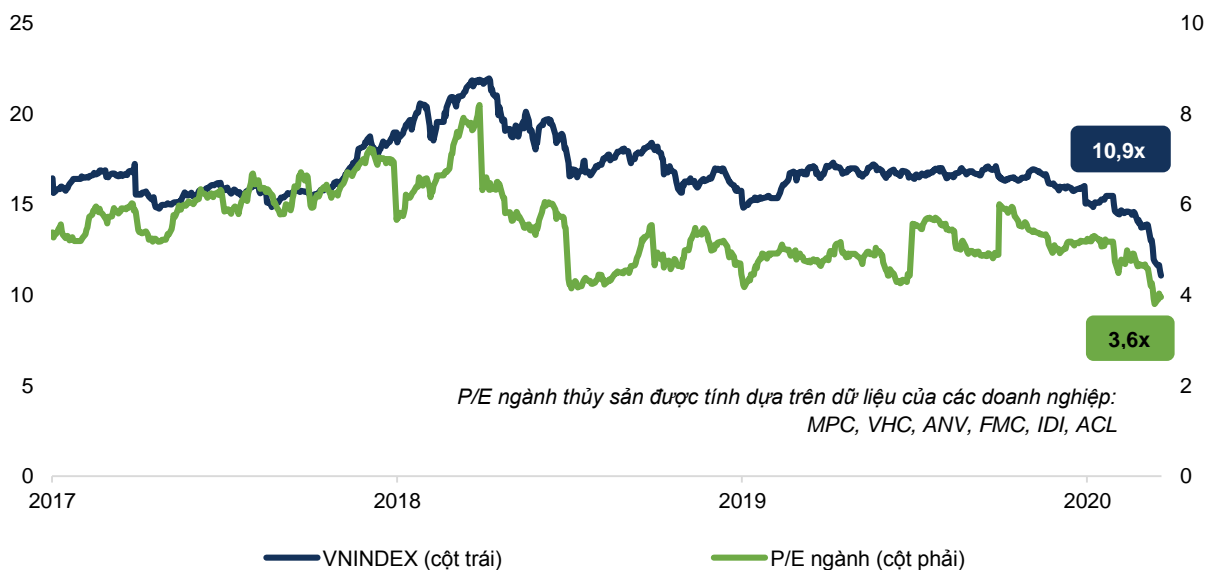
Cơ cấu thị trường xuất khẩu của ANV năm 2019

Nguồn: ANV, FPTS tổng hợp

Tính đến ngày 27/03/2019, P/E của ngành thủy sản đã giảm về mức thấp nhất trong giai đoạn từ 2017 cho đến nay, 3,6x. Sự sụt giảm phần nào đã phản ánh những khó khăn mà ngành thủy sản xuất khẩu Việt Nam phải đối mặt khi dịch COVID-19 bùng phát trên phạm vi toàn cầu. Tuy nhiên, với nội dung phân tích như trên, tình hình của dịch bệnh COVID-19 vẫn tiếp diễn vô cùng phức tạp tại các quốc gia trên thế giới và mức độ thiệt hại của ngành thủy sản Việt Nam ảnh hưởng bởi dịch COVID-19 là rất khó dự báo, hơn nữa, mức độ biến động của thị trường chứng khoán trong giai đoạn hiện tại khá cao, do vậy, chúng tôi khuyến nghị nhà đầu tư **KHÔNG ĐẦU TƯ** vào các cổ phiếu của các doanh nghiệp ngành thủy sản trong giai đoạn này.

Biến động P/E của VNINDEX và ngành thủy sản giai đoạn 2017 đến nay (27/03/2020)

Nguồn: Bloomberg, FPTS tổng hợp

Tuyên bố miễn trách nhiệm

Các thông tin và nhận định trong báo cáo này được cung cấp bởi FPTTS dựa vào các nguồn thông tin mà FPTTS coi là đáng tin cậy, có sẵn và mang tính hợp pháp. Tuy nhiên, chúng tôi không đảm bảo tính chính xác hay đầy đủ của các thông tin này.

Nhà đầu tư sử dụng báo cáo này cần lưu ý rằng các nhận định trong báo cáo này mang tính chất chủ quan của chuyên viên phân tích FPTTS. Nhà đầu tư sử dụng báo cáo này tự chịu trách nhiệm về quyết định của mình.

FPTTS có thể dựa vào các thông tin trong báo cáo này và các thông tin khác để ra quyết định đầu tư của mình mà không bị phụ thuộc vào bất kỳ ràng buộc nào về mặt pháp lý đối với các thông tin đưa ra.

Tại thời điểm thực hiện báo cáo phân tích, FPTTS nắm giữ 0 cổ phiếu MPC, 16 cổ phiếu VHC, 66 cổ phiếu FMC, 41 cổ phiếu ANV và chuyên viên phân tích nắm giữ không nắm giữ cổ phiếu nào của các doanh nghiệp này.

Các thông tin có liên quan đến chứng khoán khác hoặc các thông tin chi tiết liên quan đến cổ phiếu này có thể được xem tại <https://ezsearch.fpts.com.vn> hoặc sẽ được cung cấp khi có yêu cầu chính thức

Bản quyền © 2010 Công ty chứng khoán FPT

**Công ty Cổ phần Chứng khoán FPT
Trụ sở chính**

52 Lạc Long Quân, Phường Bưởi,
Quận Tây Hồ, Hà Nội, Việt Nam.
ĐT: (84.24) 3 773 7070 / 271 7171
Fax: (84.24) 3 773 9058

**Công ty Cổ phần Chứng khoán FPT
Chi nhánh Tp.Hồ Chí Minh**

Tầng 3, tòa nhà Bến Thành Times
Square, 136-138 Lê Thị Hồng Gấm,
Quận 1, TP. Hồ Chí Minh, Việt Nam.
ĐT: (84.28) 6 290 8686
Fax: (84.28) 6 291 0607

**Công ty Cổ phần Chứng khoán FPT
Chi nhánh Tp.Đà Nẵng**

Tầng 3, toà nhà Tràng Tiền, 130
Đống Đa, Quận Hải Châu, TP. Đà
Nẵng, Việt Nam.
ĐT: (84.236) 3553 666
Fax: (84.236) 3553 888